САД су осудиле објављивање неколико десетина хиљада поверљивих докумената о рату у Авганистану.

У саопштењу америчке владе, објављеном у недељу, се каже да објављивање ових докумената угрожава животе авганистанских војника и представља претњу по америчку националну безбедност.

У понедељак се огласио и Пентагон, саопштењем да се "чини" да процурели документи нису били класификовани као "строго повредљиви" већ као "поверљиви".

У документима процурелим у јавност се износе детаљи о убиствима авганистанских цивила у акцијама НАТО снага у тој земљи, као и забринутост унутар НАТО-а, да Пакистан и Иран помажу побуњеним талибанима.

Реагујући на овај случај цурења поверљивих информација у јавност, шеф британске дипломатије Вилијем Хејг је рекао да не мисли да ће објављивање поверљивих података нанети штету међународним напорима у Авганистану.

Власници вебсајта на којем су подаци првобитно објављени, "Викиликс"-а, рекли су да су открили податке о ратним злочинима али да коначну реч о томе треба да пружи суд.

Оснивач овог вебсајта, Џулијан Асанж, је упоредио објављивање ових тајних америчких података са отварањем досијеа источно-немачке тајне службе Штази.

**Пакистан одбацује оптужбе**

На податке из процурелих поверљивих докумената америчке војске реаговао је и Пакистан, одбацивши оптужбе да пакистанска обавештајне службе активно подржавају

наоружане талибане у Авганистану. У саопштењу кабинета пакистанског председника, процурели документи су описани као "без доказа".

Поверљиви амерички документи су објављени у новинама у Британији, Америци и Немачкој, и садрже конкретне наводе да је пакистанска обавештајна служба помагала талибанима у планирању напада на циљеве НАТО, УН и Индије. Бивши шеф пакистанске обавештајне службе, генерал Хамид Гул, рекао је да су оптужбе на рачун Пакистана "чиста измишљотина".

**Највећи процурели досије у историји**

У јавност је у недељу доспело по првим вестима чак око 200 хиљада страна поверљивих докумената везаних за рат у Авганистану али се затим у вестима чешће помиње број од око 90 хиљада страна.

Новинари то већ зову једним од најтежих случајева цурења тајних информација у историји.

Објавила их је интернет странице Викиликс позната по томе што долази до поверљивих докумената и снимака. Сада је прикупила више од 91 хиљаде докумената - углавном извештаја припадника америчких оружаних снага и обавештајних служби у Авганистану. Извештаји покривају период од 6 година - од 2004. до 2009.

Шта садржи тај огромни досије, који веб сајт Викиликс назива "Амерички ратни дневник".

Један од ББСјевих извештача из Вашингтона Џејн О'Брајан објашњава:

"Мора се рећи да доста тих информација заправо нису нове. Али оно што је заиста разљутило Белу кућу су детаљи и размере. Имамо детаље 144 инцидента у којима су међународне снаге у Авганистану убиле или раниле цивиле. На пример 2008. године

француски војници су отворили ватру на аутобус пун деце. Повређено је осморо деце. У сличном инциденту амерички војници су убили или ранили 15 путника. Пољски војници су 2007. године изгледа из освете гранатирали село у којем се одржавала свадба и међу мртвима је наводно била и једна трудница. Организације за људска права кажу да ови документи само потврђују да међународне снаге у Авганистану крију праве размере страдања цивила."

(BBC)